

INSTITUT DES JURISTES D'ENTREPRISE

INSTITUUT VOOR BEDRIJFSJURISTEN

JAARVERSLAG 2002

Lid van
European Company Lawyers Association

VOORWOORD

Ziehier *reeds* het tweede jaarverslag van het Instituut voor bedrijfsjuristen (IBJ). Er werd reeds zo veel gerealiseerd in de loop van het jaar 2002, dat het precies nog gisteren was dat we het eerste jaarverslag schreven.

Het aantal leden groeit gestadig en heeft de drempel van 800 overschreden.

De raad en de directie hebben zich ingezet om de onmisbare infrastructuur voor de goede werking van het Instituut op punt te zetten : inrichting van de kantoren, informaticakosten voor hardware en software, uitstekend boekhoudkundig programma, website met Intranet, ... Ook mogen we zeker de keuze niet vergeten van de personen om het Instituut te leiden. De raad heeft bekwaam en goed personeel aangeworven.

De structuur werd dus versterkt om de dienstverlening aan de leden te ontwikkelen, teneinde rekening te houden met de recente ontwikkelingen en de behoeften die het gevolg zijn van de ontwikkeling van het beroep in België en in het buitenland. Door deze versterking wenst de raad de wettelijke taken toevertrouwd aan het Instituut door de wet van 1 maart 2000 te blijven verzekeren en een kwaliteitsservice aan de leden aan te bieden.

De voorzitter van het Instituut werd door de Raad der Rectoren van de universiteiten van de Franse Gemeenschap (CREF) aangeduid als expert, vertegenwoordiger van het beroep, om over te gaan tot de kwaliteitsaudit van de rechtsfaculteiten van de vijf Franstalige universiteiten (FUSL, FUNDP, ULg, ULB en UCL) van het land. Dit is het bewijs dat de bedrijfsjuristen voortaan een *onvermijdelijke* plaats innemen in het Belgische juridische landschap.

Er zijn contacten geweest op initiatief van een onderzoeksrechter om de naleving en bescherming te verzekeren van de *confidentialiteit van de adviezen* en van het *beroepsgeheim* waaraan de bedrijfsjurist onderworpen is, bij het verstrekken van een advies aan zijn werkgever.

Tenslotte heeft het Instituut de constante zorg van de voortgezette opleiding van zijn leden : organisatie van maandelijkse *Lunchdebatten* over actuele juridische onderwerpen, tweemaandelijkse publicatie van het wetenschappelijk tijdschrift, het *Cabier van de jurist* en de jaarlijkse organisatie van een *residentieel seminarie* en van de wetenschappelijke *studiedag*. De studiedag van 24 oktober 2002 over "De eenzijdige wijziging van het contract" bracht meer dan 225 personen bijeen. Er waren ook talrijke magistraten aanwezig. Het Instituut is zeer verheugd dat deze uitwisseling tussen de verschillende juridische beroepen mogelijk werd gemaakt.

31 maart 2003.

Bernard Nyssen
ondervoorzitter

Philippe Marchandise
voorzitter

Trees Paelinck
eerste ondervoorzitster

Philippe Marchandise

Trees Paelinck

Bernard Nyssen

INHOUDSTAFEL :	
VOORWOORD	2
RAAD 2001-2004	4
IN MEMORIAM	5
LEDENVERGADERINGEN	6
BUITENGEWONE ALGEMENE VERGADERING VAN 30 JANUARI 2002	
GEWONE ALGEMENE VERGADERING VAN 20 JUNI 2002	
BUITENGEWONE ALGEMENE VERGADERING VAN 24 OKTOBER 2002	
CHARTER VAN HET INSTITUUT	7
CHARTER OF THE INSTITUTE	8
BELANGRIJKSTE VERWEZENLIJKINGEN VAN HET INSTITUUT	9
1. LEDEN	9
<i>Ledenwerving</i>	
<i>Lidmaatschap</i>	
<i>Weigering van kandidaturen - beroep ingesteld bij de beroepscommissie</i>	
<i>Ereleden</i>	
<i>Sympathiserende leden</i>	
2. BASISTEKSTEN	10
<i>2.1 Aanbevelingen inzake “Vertrouwelijkheid van de adviezen”</i>	
<i>2.2 Aanbeveling inzake het “Mission Statement van de juridische functie”</i>	
3. PUBLICATIES	15
<i>Cabier van de jurist</i>	
<i>Flash</i>	
<i>Jaarboek</i>	
<i>Jaarverslag</i>	
<i>Tendensen in het bedrijfsrecht</i>	
<i>Rechtsleer</i>	
<i>Bibliotheek van de bedrijfsjurist</i>	
4. VORMING	20
<i>Lunchdebatten van het IBJ</i>	
<i>Eerste residentieel seminarie</i>	
<i>Wetenschappelijke studiedag</i>	
<i>Practice groups : uitwisseling van informatie en ervaring door informele contacten</i>	
5. ADVIES AAN DE MINISTER VAN JUSTITIE	22
6. WETENSCHAPPELIJKE PRIJS VAN HET INSTITUUT VOOR BEDRIJFSJURISTEN - DE TERUGKEER NAAR DE TRADITIE	22
7. WEBSITE	23
8. CONTACTEN MET ANDERE BEROEPEN	23
9. REGIONALE AFDELINGEN	24
10. UITSTRALING VAN HET INSTITUUT IN HET BUITENLAND	25
11. ECLA (EUROPEAN COMPANY LAWYERS ASSOCIATION)	25
TUCHTCOMMISSIE EN BEROEPSCOMMISSIE	26
TUCHTCOMMISSIE	
<i>Nederlandstalige kamer</i>	
<i>Franstalige kamer</i>	
BEROEPSCOMMISSIE	
<i>Nederlandstalige kamer</i>	
<i>Franstalige kamer</i>	
BUDGET EN LIDMAATSCHAPSBIJDRAGEN	27

Overal waar in dit jaarverslag “bij” of “hem” wordt vermeld om naar de bedrijfsjurist in het algemeen te verwijzen wordt ook “zij” of “haar” bedoeld.

RAAD 2001-2004

De raad van het Instituut is voor drie jaar verkozen. Hij is paritair samengesteld uit tien Nederlandstalige en tien Franstalige leden :

voorzitter	Philippe MARCHANDISE (PetroFina)
eerste ondervoorzitster	Trees PAELINCK (De Post)
ondervoorzitter	Bernard NYSSSEN (UCL)
secretarissen	Charles-Albert van Oldeneel (UPEA) Francis WALSCHOT (Agoria)
penningmeester	Dominique GOLSONG (Dow Corning Europe)
raadsleden	Dominique BUYSSCHAERT (Carrefour Belgium) Guy CAMU (Tractebel) Jean CATTARUZZA (ING Belgique) Christine DARVILLE-FINET (FEB) Pascal DE ROECK (Belgacom) Dirk DESCHRIJVER (Bosal International) Axelle HEUVELMANS (Ernst & Young) Véronique HUYSMANS (Procter & Gamble) Laurie LANOYE (Fortis Bank) Didier PISSOORT (Marsh) Jan STEENLANT (VBO) Jettie VAN CAENEGEM (UCB) Hélène VANDEWALLE (DHL Worldwide Network) Jean-François WILLAME (Belgacom)

---

directeur	Anne DE WOLF
-----------	--------------

---

zetel en secretariaat :
Isabelle GOOSSENS & Kar Yin YIU
tel. 32 (0) 2 512 74 33 - fax 32 (0) 2 502 65 70
Stuiversstraat 8, B-1000 Brussel
E-mail : info@ibj.be
Internet : www.ibj.be
ING België :
310-1276989-70
310-1276998-79 (lidmaatschapsbijdragen)
310-1355422-30 (seminaries)

Het secretariaat is alle werkdagen open van 9u tot 17u.

IN MEMORIAM

Het Instituut neemt afscheid van twee opmerkelijke figuren die hebben bijgedragen tot zijn succes.

Jean-Marie Deleuze was één van de grondleggers van de geschiedenis van de bedrijfsjuristen. Het Instituut voor sociologie in Luik nam het initiatief om de eerste werken te schrijven over “de problemen die de juridische functie in het bedrijfsleven stelt”. Tien jaar later, in mei 1968, richtte Jean-Marie Deleuze met enkele collega's - 34 in totaal - de Belgische Vereniging van Bedrijfsjuristen (BVBJ) op. Hij was de eerste voorzitter.

Jean-Marie Deleuze was geboeid door zijn beroep en wist anderen te boeien door zijn enthousiasme en zijn publicaties. In 1976 (reeds!) schreef hij het bekende boek ‘voorloper en visionair’ over de internationale licentieovereenkomst van *know-how*. Dit boek kende vier oplagen en werd in het Engels vertaald. Hij maakte indruk tot in Montpellier. Daar onderwees hij samen met de professoren Lesguillons en Mousseron bedrijfsrecht in de derde cyclus die *volledig* gewijd was aan het beroep van bedrijfsjurist.

Met een onfeilbare nauwkeurigheid volgde hij ononderbroken alle ontwikkelingen in het beroep en was altijd bereid om nieuwe ideeën te lanceren, om deel te nemen aan debatten en om lopende projecten te steunen.

Op zevenentachtjarige leeftijd “is hij vreedzaam heengegaan zoals wij hem allemaal gekend hebben, waardig en zonder compromissen”, zoals zijn overlijdensbericht terecht benadrukt.

Aan zijn dochter, zijn zoon en zijn kleinkinderen betuigt het Instituut zijn oprechte deelneming.

* * *

Het overlijden van professor **Anne Benoit-Moury** laat de bedrijfsjuristen alleen achter. Anne Benoit-Moury was reeds als jonge assistente in Luik, toen de Belgische Vereniging van Bedrijfsjuristen (BVBJ) op 17 mei 1968 in Namen werd opgericht. Ze was bij de hele ontwikkeling betrokken, in het bijzonder door de rol die de “Commission Droit et Vie des Affaires” (C.D.V.A.) speelde op dit gebied. In navolging van professor Charley del Marmol, bedrijfsjurist, zorgde ze er immers steeds voor dat academische beschouwingen van de universiteiten in verband werden gebracht met de ervaring op het terrein van diegenen die als eersten het recht toepassen, namelijk de bedrijfsjuristen.

Ze was een onvermoeibare organisator en ze maakte er een erezaak van dat de C.D.V.A. *geen enkel* colloquium op touw zette, zonder dat een bedrijfsjurist het woord nam.

Ze zorgde er ook zorgvuldig voor dat een internationale dimensie werd gegeven aan deze colloquia waar ze Franse, Duitse en Italiaanse professoren bijeenbracht, in nauw overleg en overeenstemming met de opvattingen van de bedrijfsjuristen.

Ze stimuleerde de practici en gaf hen de liefde voor het schrijven door. Zo spoorde ze bedrijfsjuristen onophoudelijk aan om artikels over de rechtsleer te schrijven en te publiceren. Deze kregen een goede vorming door professor Anne Benoit-Moury die talloze artikels, boeken en toelichtingen bij wetboeken schreef.

Toen het Instituut voor bedrijfsjuristen werd opgericht bij wet van 1 maart 2000, was zij de allereerste om doctrine-artikels te schrijven terzake. Het eerste artikel schreef ze samen met Mtr. Eric Jacques. Het was gewijd aan de wettelijke organisatie van het beroep en verscheen eind 2000 in het *Journal des Tribunaux*. Het tweede schreef ze samen met Nicolas Thirion en het was gewijd aan de confidentialiteit en het beroepsgeheim van de bedrijfsjuristen. Dit artikel werd eind 2001 gepubliceerd in het *Journal des Tribunaux* en begin december 2002 in het *Tijdschrift voor rechtspraak en vennootschap*.

Professor Benoit-Moury gaf een duidelijke en scherpe titel aan haar “Secret professionnel, confidentialité et juriste d'entreprise : la nouvelle donne”. Daarin legt ze het fijne uit van de ommekeer in het Belgische juridische landschap in 2000, teweeggebracht door de stemming in de Senaat (met eenparigheid) en in de Kamer (met een absolute meerderheid) van de wet van 1 maart 2000 tot oprichting van het Instituut voor bedrijfsjuristen. Zo kwam inderdaad een nieuwe speler, in de wereld van de juridische beroepen, *die complementair is en de gelijke* van de andere juridische beroepen.

Anne Benoit-Moury werd als beschermend lid van het Instituut erkend bij beslissing van de raad van 13 november 2001.

Aan haar echtgenoot, haar dochter en haar zoon betuigt het Instituut zijn oprechte deelneming.

LEDENVERGADERINGEN

BUITENGEWONE ALGEMENE VERGADERING VAN 30 JANUARI 2002

De deontologische code van de bedrijfsjuristen werd goedgekeurd tijdens de eerste algemene vergadering van het Instituut op 19 juni 2001, met uitzondering van artikel 8 betreffende de confidentialiteit van de relaties tussen de leden van het Instituut.

Het werd goedgekeurd op de algemene vergadering van 30 januari 2002. Het luidt als volgt :

“De tussen bedrijfsjuristen uitgewisselde informatie is confidentieel, behoudens andersluidende eenzijdige verklaring of overeenkomst”.

Op het einde van de vergadering heeft de Heer Wilfried Beirnaert, voorzitter van de Sociale commissie van UNICE, een voordracht gegeven over : “Sociaal of asociaal Europa ?”.

Deze buitengewone algemene vergadering werd afgesloten met een cocktail waarop de leden onderling van gedachten konden wisselen en hun ervaring uitwisselen.

GEWONE ALGEMENE VERGADERING VAN 20 JUNI 2002

Het Instituut organiseerde zijn jaarlijkse algemene vergadering op 20 juni 2002 waar het eerste jaarverslag werd voorgesteld. Dat was de ideale gelegenheid om een kort overzicht te geven van alle verwezenlijkingen van het Instituut in 2001 en van de projecten voor 2002.

Alle punten van de agenda werden goedgekeurd : de rekeningen voor het jaar 2001, de budgetten voor 2002 en 2003 en kwijting werd gegeven aan de leden van de raad en aan de deskundige.

Verder waren er zeer interessante uiteenzettingen door Jettie Van Caenegem over de aanbevelingen inzake “*Vertrouwelijkheid van de adviezen*” en door Trees Paelinck over de aanbeveling inzake het “*Mission Statement van de juridische functie*”.

De gewone algemene vergadering werd afgesloten met een diner, waarop een belangrijke bedrijfsleider, Graaf Maurice Lippens, voorzitter van de raad van bestuur van Fortis, een toespraak hield over : “Fortis - de uitdagingen van een grensoverschrijdende constructie”.

BUITENGEWONE ALGEMENE VERGADERING VAN 24 OKTOBER 2002

Op een buitengewone algemene vergadering die werd gehouden op 24 oktober 2002 te Brussel, na de Dag van de bedrijfsjurist, werden vier nieuwe Nederlandstalige en vier nieuwe Franstalige raadsleden en plaatsvervangende raadsleden verkozen.

De buitengewone algemene vergadering werd voorgezeten door Trees Paelinck, het tellen en de proclamatie van de stemmen gebeurde door Jean Cattaruzza, Hélène Vandewalle en Charles-Albert van Oldeneel. Het Instituut dankt hen alsook de staf van het IBJ voor de goede voorbereiding en het fijne verloop van deze verkiezingen. Het Instituut is vooral diegenen die zich kandidaat hebben gesteld voor de verkiezingen heel erkentelijk. De verkozen raadsleden hebben op 21 november 2002 voor het eerst deelgenomen aan de raad.

Het gaat om Dominique Buyschaert, Axelle Heuvelmans, Véronique Huysmans en Jean-François Willame.

Jean-François Poncelet diende zijn ontslag in als lid van de raad en werd op 21 november 2002 vervangen door Guy Camu die als plaatsvervangend lid van de raad was verkozen.

Het Instituut dankt de leden die ontslag genomen hebben en wenst hen alle succes toe in hun nieuwe functie.

CHARTER VAN HET INSTITUUT

De wetgever is de mening toegedaan dat het van algemeen belang, en in het bijzonder in dat van het zakenleven, is om het juridisch advies te bevorderen, en om erop toe te zien dat de bedrijfsjuristen dit juridisch advies in volledige intellectuele onafhankelijkheid kunnen verstrekken aan hun werkgever.

Dat is de reden waarom het Parlement de wet tot oprichting van het Instituut voor bedrijfsjuristen van 1 maart 2000 heeft goedgekeurd. Teneinde de bedrijfsjurist, die voortdurend in het hart van de onderneming leeft, toe te laten zijn opdracht ten volle uit te oefenen, zijn de door hem verstrekte adviezen voortaan gedekt door een wettelijk beschermde confidentialiteit.

Wanneer een bedrijfsleider zijn jurist raadpleegt, is deze raadpleging en het juridisch advies dat hem zal gegeven worden, voortaan confidentieel. Deze jurist zal - in de uitoefening van zijn functie van raadsman - onderworpen zijn aan het beroepsgeheim, dat strafrechtelijk beteugeld is, ongeacht of hij de interne jurist van de onderneming is of zijn externe raadgever.

Concreet gezien, kunnen deze raadplegingen en adviezen – dit is een algemene regel – niet in beslag genomen worden, noch overlegd, noch verspreid in het kader van een procedure geopend voor de gerechtelijke of administratieve instanties.

Het Instituut is federaal en wordt bestuurd door een gekozen raad die paritair is samengesteld uit tien Nederlandstalige en tien Franstalige leden.

De raad verkiest in zijn midden een bureau dat het dagelijks beheer waarneemt met een voorzitter, twee ondervoorzitters, twee secretarissen en een penningmeester. Hij wordt bijgestaan door een directeur. Het Instituut telt reeds meer dan 800 leden.

Het voeren van de titel van “bedrijfsjurist” is uitsluitend voorbehouden aan de leden van het Instituut.

Het Instituut heeft tot doel alle bedrijfsjuristen van het land te verenigen en bruggen te bouwen naar de andere juridische beroepen (zoals magistraten, notarissen, advocaten, rechtsprofessorren).

Het heeft als opdracht de activiteiten van de bedrijfsjuristen verder uit te bouwen en toe te zien op de opleiding van zijn leden met het oog op een kwaliteitsvolle uitoefening van de activiteit door de bedrijfsjurist, wat de onderneming en de samenleving ten goede komt.

Het Instituut stelt de deontologische regels van het beroep van bedrijfsjurist vast en ziet toe op de naleving ervan, dankzij de tuchtorganen, voorgezeten door magistraten.

Tenslotte is het Instituut bevoegd om adviezen te geven aan de overheid over wetsontwerpen of wetsvoorstellen die tot zijn bevoegdheid behoren.

Het Instituut is lid van ECLA, European Company Lawyers Association, het enige orgaan dat de 44.500 bedrijfsjuristen vertegenwoordigt in 18 Europese landen.

Anne De Wolf
directeur

CHARTER OF THE INSTITUTE

The Belgian legislator considered that it was in the public interest to promote legal consultation, particularly in the business world, and to ensure that the advice given by company lawyers to their employers is issued entirely independently.

This is why the Belgian parliament voted in favour of the Law of 1st March 2000 to establish the Institute of Company Lawyers. To enable company lawyers, who operate permanently within a company, to fully exercise their legal mission, their opinions are henceforth covered by statutory confidentiality.

When a company leader requires the services of his counsel, the legal advice and opinion given to him by his counsel shall henceforth be submitted to confidentiality. This counsel shall - in the exercise of his function - be submitted to professional secrecy, subject to criminal sanctions, whether as an in-house counsel to the company or as an external counsel.

Specifically, these advices and opinions may, in general, not be disclosed, produced or seized in any public proceeding initiated before judicial or administrative jurisdictions.

The Belgian Institute of Company Lawyers is a federal entity directed by an elected board composed on an equal basis of ten Flemish-speaking and ten French-speaking members. The Board elects an executive committee from among its members to take charge of the day-to-day activities of the Institute. The Committee is composed of the chairman, two vice-chairmen, two secretaries and the treasurer. The Committee is assisted by a General Manager. The Institute already has more than 800 members.

The use of the title of “company lawyer” is restricted solely for members of the Institute.

The purpose of the Institute is to bring together all the country’s company lawyers and to forge links with other legal professions (such as magistrates, notaries public, barristers/solicitors and public prosecutors).

Its mission is to develop the activities of company lawyers and to supervise the training of its members. This will constitute a guarantee of the quality of assignments undertaken by company lawyers, which can only benefit the individual companies and business in general.

The Institute is establishing codes of conduct for the company lawyer profession and ensures through disciplinary bodies, chaired by magistrates, that these codes of are observed and complied with.

Lastly, the Institute has the capacity to advise authorities with regard to legislative proposals which lie within its area of expertise.

The Institute is a member of ECLA, the European Company Lawyers Association, the single body which represents 44,500 company lawyers in 18 European countries.

BELANGRIJKSTE VERWEZENLIJKINGEN VAN HET INSTITUUT

1. LEDEN

Vóór de oprichting van het Instituut telde de Belgische Vereniging van Bedrijfsjuristen ruim 400 leden. In het begin van 2002 telde het Instituut 650 leden en op het einde van 2002, 755 leden.

Ledenwerving

Gedurende het voorbije jaar heeft de raad zijn politiek verdergezet van een systematische aanpak van de ledenwerving voor het Instituut. De commissie “ledenwerving”, voorgezeten door Dirk Deschrijver en waaraan Axelle Heuvelmans en Véronique Huysmans actief deelnemen, kwam regelmatig bijeen om meer systematisch de aanwezigheid van bedrijfsjuristen in bedrijven of in andere privé- of publieke verenigingen of instellingen na te gaan. Artikel 4, §1, 2° van de wet van 1 maart 2000 beschouwt immers als onderneming : iedere “publieke of private onderneming die in België een economische, sociale, administratieve of wetenschappelijke activiteit uitoefent, met inbegrip van de ondernemingsverbonden” (cfr. het artikel van Johan Tyteca, *De “onderneming” in de wet van 1 maart 2000 tot oprichting van een Instituut voor bedrijfsjuristen*, T.R.V. 2001, p. 294 e.v.). Speciale aandacht verdienen ook de kleinere ondernemingen waar de juridische functie vaak progressief opduikt. Het Instituut helpt eveneens de jurist, die binnen kleine structuren vaak de “all-round persoon” is, om de juridische functie binnen het bedrijf te creëren of uit te bouwen.

De commissie “ledenwerving” is samengesteld uit de volgende leden :

Dirk Deschrijver • Axelle Heuvelmans • Véronique Huysmans

Lidmaatschap

De commissie “lidmaatschap”, opgericht in de schoot van de raad en vandaag voorgezeten door Jean Cattaruzza, heeft als belangrijkste opdracht de ontvangen kandidaturen te onderzoeken. Zij gaat na of deze beantwoorden aan de wettelijke voorwaarden voor lidmaatschap en formuleert een voorstel aan de raad. Zij onderzoekt tevens elke latere wijziging in de situatie van de bedrijfsjuristen (bijvoorbeeld een wijziging van functie of een wijziging van werkgever) en geeft hieromtrent een advies aan de raad.

De commissie “lidmaatschap” is samengesteld uit de volgende leden :

Jean Cattaruzza • Laurie Lanoye • Charles-Albert van Oldeneel • Francis Walschot

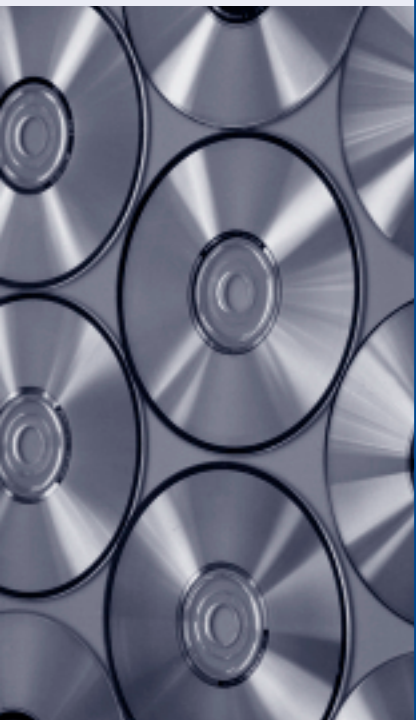
De commissie “lidmaatschap” kwam regelmatig bijeen, teneinde de termijn van 60 dagen waarbinnen de raad een beslissing moet nemen (van zodra het dossier volledig is), te respecteren.

De commissie onderzocht in 2002 meer dan 100 dossiers met kandidaturen voor lidmaatschap.

Weigering van kandidaturen - beroep ingesteld bij de beroepscommissie

In 2002 heeft de beroepscommissie, die op 28 februari 2002 officieel geïnstalleerd werd, kennis genomen van het beroep dat werd ingesteld tegen twee beslissingen van de raad van het Instituut in 2001, waarbij de inschrijving op de ledenlijst geweigerd werd.

In één van deze zaken werd de kwalificatie als “onderneming” van de instelling waar de kan-

didaat werkte in vraag gesteld (artikel 4, §1°, 2° van de wet van 1 maart 2000). Deze laatste heeft afstand gedaan van zijn beroep.

In het tweede geval bevestigde de beroepscommissie de beslissing van de raad volgens dewelke de titel van bedrijfsjurist niet mag toegekend worden aan een persoon wiens juridische activiteit hoofdzakelijk wordt uitgeoefend ten voordele van de cliënteel van het bedrijf.

Tenslotte weigerde de raad vijf kandidaturen, vermits ze niet beantwoordden aan de criteria van artikel 4, §1° van de wet van 1 maart 2000.

Ereleden

De titel van erebedrijfsjurist kan door de raad worden toegekend aan de bedrijfsjuristen die het beroep effectief en waardig hebben uitgeoefend en die gedurende tenminste tien jaar ingeschreven geweest zijn op de ledenlijst van het Instituut of van de Belgische Vereniging van Bedrijfsjuristen.

Op het einde van 2002 telde het Instituut 43 ereleden.

Sympathiserende leden

De raad heeft in zijn zitting van 13 juni 2002 de criteria bepaald om als sympathiserend lid van het Instituut te worden erkend. Het gaat om de personen die zich verdienstelijk hebben gemaakt of zullen maken voor het Instituut of om juristen die lid waren van het Instituut en thans niet meer juridisch actief zijn in een onderneming, maar niettemin geassocieerd willen blijven met het Instituut alsook om medewerkers van het Instituut die ermee verbonden willen blijven.

2. BASIS TEKSTEN

2.1 Aanbevelingen inzake “Vertrouwelijkheid van de adviezen”

Op de gewone algemene vergadering van 20 juni 2002 werden de aanbevelingen inzake “Vertrouwelijkheid van de adviezen” uiteengezet. Deze praktische aanbevelingen hebben tot doel het invoeren van het principe van de confidentialiteit in de dagelijkse praktijk te vergemakkelijken.

Omwille van het belang van deze aanbevelingen, wordt de integrale tekst ervan hierna weergegeven.

A. PRINCIPE

Het ADVIES (1) van de BEDRIJFSJURIST TEN GUNSTE van de werkgever, in het kader van zijn/haar FUNCTIE van JURIDISCH ADVISEUR, is CONFIDENTIEEL (2).

B. AANBEVELINGEN

Wat volgt zijn aanbevelingen, die tot doel hebben het invoeren van de confidentialiteit in de praktijk gemakkelijker te maken.

De niet naleving ervan heeft op generlei wijze een verlies tot gevolg van de confidentialiteit die voortvloeit uit de wet.

---

(1) M.i.v. vraag om advies

(2) Artikel 5 Wet 1 maart 2000

C. MAATREGELEN OP HET NIVEAU VAN DE JURIDISCHE DIENST

C.1 Opmaak

Documenten die voldoen aan de wettelijke definitie :

- Afzonderlijk bewaren.
- Identificeren als juridisch advies.
- Steeds ondertekenen met naam + titel “bedrijfsjurist”.

i) Identificatie

Alle juridische adviezen duidelijk identificeren als uitgaande van een bedrijfsjurist.

- Indien mogelijk in briefhoofding “bedrijfsjurist” opnemen.
- Handtekening (naast interne titel) laten volgen door “bedrijfsjurist”.

ii) Markering

Op de betrokken (confidentieel advies) documenten de *vermelding* “*confidential- client-attorney privilege*” of “*vertrouwelijk juridisch advies art. 5 wet Instituut bedrijfsjuristen*” opnemen.

Indien mogelijk : andere kleur / lettertype.

Alternatief : “*Dit document kan een advies van een bedrijfsjurist inhouden dat confidentieel is volgens art. 5 van de Wet Instituut bedrijfsjuristen*”.

iii) Identificatie als juridisch advies

Bij het *opstellen* van het advies : aanvangsparagraaf : “u hebt ons om juridisch advies verzocht in verband met ...” of “ik heb kennis genomen van ... document en breng u op de hoogte van mijn juridisch advies terzake”.

C.2 Bewaring op juridische dienst

- Hetzij, binnen het dossier (papier of elektronisch) de confidentiële adviezen in een apart sub-dossier opnemen en duidelijk als dusdanig markeren (bv. de adviezen worden in een gesloten omslag gestoken met vermelding “confidentieel”), hetzij een apart dossier met de adviezen bijhouden.
- Indien een confidentieel document gedurende een bepaalde periode dagelijks wordt gebruikt : kopie voor gebruik maken en vernietiging na gebruik.
- Zeker bij archivering van de dossiers erop toezien dat de hiervoor vermelde maatregelen worden genomen.

C.3. Verzending

- Bij voorkeur geen verzending per e-mail ➡ confidentialiteit kan moeilijker worden verzekerd.
- Mondeling advies (voorafgaandelijk) overwegen.

D. MAATREGELEN BIJ HUISZOEKING / OPVRAGEN VAN DOCUMENT IN HET KADER VAN EEN ONDERZOEK (3) (op de juridische dienst of elders)

- Principieel weigeren de confidentiële adviezen over te maken.
- Bij weigering : vragen de documenten in een gesloten omslag op te nemen om de zaak met de onderzoeksrechter te kunnen bespreken.
- In het PV :
  - het feit laten notuleren dat de confidentialiteit wordt ingeroepen, zelfs indien uiteindelijk onder druk de documenten toch worden meegenomen;
  - een lijst van de documenten opstellen waarvoor confidentialiteit wordt ingeroepen.
- De “business-people” dienen te eisen dat iemand van de juridische dienst aanwezig is.

E. MAATREGELEN BINNEN BEDRIJF ("DE CLIENT")

- De cliënt wijzen op het confidentieel karakter van het advies ; erop wijzen dat art. 5 en art. 8 van de deontologische code ook aan het bedrijf tegenwerpelijk zijn.
- Indien interne regels aangaande archivering bestaan : hierin de mogelijkheid opnemen van het onderscheid tussen documenten :
  - "company confidential" : ook binnen bedrijf beperkt te verspreiden;
  - "confidential" : niet buiten het bedrijf meedelen.
- Geen brede interne verspreiding geven aan de documenten : mogelijkheid : mededeling aan / toestemming van juridische dienst vereisen voor verdere mededeling.
- Verbod om het advies een externe verspreiding te geven.
- Als dusdanig apart klasseren (bv. in een enveloppe, apart tussenschot in dossier, apart elektronisch dossier, ...).
- Afspreken dat in de vraagstelling naar de jurist duidelijk aangegeven wordt dat om juridisch advies wordt gevraagd.
- Bij latere briefwisseling met juridische dienst (bv. als bijkomende informatie wordt gegeven over het voorwerp van de vraag) vermelden binnen welk verzoek om juridisch advies deze informatie past.

F. BEDRIJFSJURIST OPGEROEPEN ALS GETUIGE VOOR DE RECHTER

Gezien de door artikel 5 voorziene confidentialiteit kan van de bedrijfsjurist niet worden verwacht dat hij/zij antwoordt op vragen aangaande de inhoud van het advies, de vragen die werden gesteld en de feiten die werden meegedeeld met het oog op dat advies.

Men zal echter niet kunnen weigeren te getuigen over feiten waarvan men op een andere manier (bv. aanwezigheid op managementcomité, als bestuurder...) kennis heeft.

Het is aangeraden zich terzake te laten bijstaan door een advocaat.

G. BURGERRECHTELIJKE / HANDELSRECHTELIJKE PROCEDURE

Documenten die voldoen aan de vereisten van de wet moeten uit de debatten worden geweerd. Worden zij toch overgelegd dient de advocaat van de partij wiens document het betreft de wering uit de debatten te eisen. Bedrijfsjuristen dienen erop toe te zien niet zelf documenten van de tegenpartij die aan de voorwaarden van de wet voldoen in het dossier op te nemen.

H. RECHTSPRAAK EN RECHTSLEER

Er dient ermee rekening te worden gehouden dat gelet op de recente datum van de wet er geen rechtspraak bestaat aangaande deze materie, doch wel rechtsleer.⁽⁴⁾

Indien u suggesties hebt met betrekking tot deze tekst, kan u deze overmaken aan Jettie Van Caenegem. (e-mail : jettie.vancaenegem@ucb-group.com).

(4) A. Benoit-Moury & N. Thirion, "Beroepsgeheim, confidentialiteit en de bedrijfsjurist : de nieuwe situatie", T.R.V. 2002, p. 3 ; J. Van Caenegem, "Confidentialiteit van de adviezen van de bedrijfsjurist : legal privilege ingevoerd in het Belgische recht", R.W., 2001-2002, p. 1185, alsmede doctrine van voor de invoering van de wet, o.m. Ph. Marchandise, "The Confidentiality of the Company Lawyer, a Privilege ? a Duty !, New Liabilities & Challenges for Industry in Europe", Bruylant / Kluwer, Brussel, 1994, p. 173 ; J. Van Caenegem, "Beroepsgeheim voor de bedrijfsjurist", in Liber Amicorum Commission Droit et Vie des Affaires, 1998, p. 27

2.2 Aanbeveling inzake het “Mission statement van de juridische functie”

Op de gewone algemene vergadering van 20 juni 2002 werd de aanbeveling inzake het “Mission Statement van de juridische functie” uiteengezet en de integrale tekst wordt hierna weergegeven.

INLEIDING

Deze aanbeveling vormt het resultaat van de werkzaamheden in het IBJ in verband met het mission statement van de juridische functie in een onderneming of ondernemingsverbond. Een eerste draft voor de aanbeveling werd voorbereid door een werkgroep van bedrijfsjuristen in het vooruitzicht van het IBJ-seminarie te Knokke, 5-6 juni 2002. Op het seminarie te Knokke werd deze draft aan de aanwezige bedrijfsjuristen voorgesteld en op interactieve wijze besproken.

Deze aanbeveling heeft als doel de leden van het IBJ aan te sporen een mission statement voor de juridische functie die ze in een onderneming of ondernemingsverbond uitoefenen op te stellen, en hen daarbij te helpen door de inhoud van het mission statement te verduidelijken. Deze aanbeveling is geenszins bindend en schept geen verplichtingen. Ze moet worden gezien als een dienstverlening van het Instituut voor zijn leden.

Er is geen uniek of ideaal mission statement : een mission statement is in essentie ondernemingsgericht, sluit aan bij de strategie van elke onderneming, kan variëren in de tijd en zal ook variëren naargelang er een centrale of gedecentraliserende juridische functie is. Wat hierna volgt kan de bedrijfsjuristen inspireren bij de redactie van het mission statement van de juridische functie van hun onderneming.

A. DOEL VAN HET MISSION STATEMENT

- gericht tot het management en de operational managers van de onderneming ;
- bekendmaken aan beleidsorganen (raad van bestuur, aandeelhouders) dat de interne juridische functie en de juridische aansprakelijkheid van de onderneming goed is beheerd ;
- inspelen op het mission statement, strategie, visie en waarden van de onderneming zelf ; zie bv. Bert De Graeve*: “Ik stel vast dat bedrijven met een eigen bedrijfsjuridische dienst veel professioneler werken en over goed voorbereide dossiers beschikken. Toegevoegde waarde kan enkel door goede kwaliteit te leveren” ;
- algemeen : de toegevoegde waarde voor de onderneming bekendmaken.

B. ONDERSCHIED MET JOBDESCRIPTION

- gericht tot de werknemer zelf die op die wijze kennis neemt van de verwachtingen van de onderneming in zijn job ;
- geeft de individuele taakomschrijving weer, soms met referentie naar het mission statement van de juridische functie, m.a.w. geeft weer hoe het mission statement van de juridische functie wordt waargemaakt in de dagelijkse jobuitoefening.

* F.E.T., 11.01.2002

C. INHOUD VAN DE JURIDISCHE FUNCTIE, KERNTAKEN

Algemeen : de bedrijfsjurist is *de* jurist *van* de onderneming en niet *een* jurist *in* de onderneming : hij behartigt en bevordert de juridische belangen van de gehele onderneming. Zijn belangrijkste taak is de rechtszekerheid te verzekeren van de activiteiten van de onderneming waarvoor hij werkt.

Dit houdt met name het volgende in:

- informatie verstrekken over juridische ontwikkelingen zodat juridisch correcte beslissingen worden genomen ;
- informeren over gedragscodes inzake business of inzake corporate governance ;
- modelcontracten en policies opstellen om naleving van de regels te bevorderen ;
- adviseren over rechtsconforme productontwikkeling ;
- juridische bijstand verlenen bij contracten, fusies, commerciële akkoorden die juridisch relevant zijn of worden ;
- detecteren wanneer bepaalde negotiaties in juridische vorm moeten worden geconsolideerd (brief, confidentialiteitsengagement, memorandum of understanding, contract, eventuele procedure overwegen,...) ;
- contacten met externe juristen managen en interne en externe informatie daarover geven ;
- beheer van betwistingen ;
- eventueel, secretariaat van de vennootschapsorganen.

D. VOORNAAMSTE UITDAGINGEN VOOR DE JURIDISCHE FUNCTIE

- het product of de dienst dat/die de onderneming produceert, kennen: waaruit bestaat de business, wie is de klant van die onderneming, ... ;
- pro actief en creatief werken, afstappen van het beeld van obstructievoerders ;
- preventief werken, juridische problemen voor de onderneming voorkomen ;
- early warning : de juridische implicaties van nieuwe wetgeving onder de aandacht brengen en het belang voor de praktijk toelichten, eventueel bestaande procedures en praktijken aanpassen ;
- bewustwording van juridische reflex en vertrouwen in de juristen opbouwen ;
- proximateit bij operationele managers zodat de juridische compliance wordt geïntegreerd in de besluitvorming. Niet wenselijk is een bijna afgewerkt contract nalezen ;
- taak opnemen van juridisch geweten van het management ;
- de activiteit van de onderneming juridisch bevorderen, de beste en efficiëntste juridische oplossing voor een probleem bieden ;
- kostenbewust en - besparend werken, voor de juridische functie en voor de onderneming ;
- niet panikerende of overmatig reageren op elk juridisch risico, kunnen nuanceren en afwezen in een globale context, geen nulrisico beogen.

E. ENKELE BIJKOMENDE BIJZONDERHEDEN VOOR HET MISSION STATEMENT VAN DE JURIDISCHE FUNCTIE IN EEN ONDERNEMINGSVERBOND

- creëren van een juridisch kader dat de economische ontwikkeling bevordert door juridische lobbying en vroege informatieverwerving en -verspreiding (early warning) ;
- bijdragen tot praktische gevolgen van nieuwe wet, praktijkgericht interpreteren van nieuwe wet, door analyses “praktijk” creëren nog voor de wetenschappelijke commentaren ;
- de activiteit van de ondernemingen collectief juridisch bevorderen door bepaalde kerntaken van de bedrijfsjuristen van de ondernemingen collectief te ondersteunen, bevorderen, coördineren ;
- belang hechten aan de waarden waarvoor de federatie staat bv. deontologie en ethiek, geen fiscale fraude mogelijk maken.

F. LIDMAATSCHAP VAN IBJ

- bedrijfsjuristen zijn ertoe gehouden de deontologische regels van IBJ na te leven ;
- voordelen van de vertrouwelijkheid van de adviezen voor de onderneming : de goede naleving van het recht door de onderneming bevorderen.

G. VORMELIJKE ASPECTEN VAN HET MISSION STATEMENT

- de tekst is bondig, communicatief, zeer toegankelijk en vlot leesbaar ;
- goedgekeurd door het management van de onderneming : erkent bevoegdheid en geeft verantwoordelijkheid ;
- intern communiceren : slide show, in de interne newsletter van de onderneming, interne brief, intranet ;
- organogram van de juridische functie + welke plaats neemt de juridische functie in het organogram van de onderneming (centrale juridische dienst of afdelingsverbonden bedrijfsjuristen).

Indien u suggesties hebt met betrekking tot deze tekst, kan u deze overmaken aan Trees Paelinck.
(e-mail : trees.PAELINCK@post.be).

3. PUBLICATIES

Cabier van de jurist

Het *Cabier van de jurist* profiteert nog altijd van de impuls van het Instituut en van zijn nieuw team. In 2002 hebben vermaarde auteurs meegewerkt aan de publicatie van belangrijke artikels. De onderwerpen zijn nu eens algemeen en praktisch, dan weer gespecialiseerd en meer wetenschappelijk. In beide gevallen dragen ze bij tot de heel bijzondere plaats die het *Cabier van de jurist* heeft binnen de juridische literatuur. Natuurlijk komen er soms onverwachts moeilijkheden voor wat betreft het respecteren van de termijnen en de regelmaat van verschijnen. Onder dit voorbehoud twijfelt niemand eraan dat voortaan rekening moet gehouden worden met het *Cabier van de jurist*. De leden van het Instituut aarzelen niet om in de pen te klimmen : hun ervaring is vaak onvervangbaar !

Flash

Het Instituut geeft regelmatig een *Flash* uit die de leden informatie verstrekt over de activiteiten die het Instituut organiseert of die de bedrijfsjuristen aanbelangen. Tevens wordt voorzien in een jobbeurs met plaatsaanvragen en -aanbiedingen voor bedrijfsjuristen. De *Flash* wordt voortaan enkel opgezonden per e-mail naar de leden.

Jaarboek

Elk jaar publiceert het Instituut een *jaarboek* met de lijst van de leden, de beschermende leden, de ereleden en de sympathiserende leden. Verder bevat het *jaarboek* nog andere nuttige informatie, zoals de samenstelling van de organen van het Instituut, een beschrijving van het Instituut, het huishoudelijk reglement, de deontologische code, de publicaties van het Instituut en de wet van 1 maart 2000. Twee nieuwe rubrieken werden in 2002 toegevoegd : de aanbevelingen inzake “Vertrouwelijkheid van de adviezen” en de aanbeveling inzake het “Mission Statement van de juridische functie”.

Jaarverslag

Het Instituut publiceert elk jaar zijn *jaarverslag* dat de activiteiten van het voorbije jaar beschrijft. Het wordt opgezonden naar de leden, de beoefenaars van de andere juridische beroepen alsook naar de bedrijfsleiders en in het buitenland naar zusterverenigingen.

Tendensen in het bedrijfsrecht

De wetenschappelijke reeks *Tendensen in het bedrijfsrecht / Le droit des affaires en évolution* werd opgestart in 1990 naar aanleiding van de eerste “Dag van de bedrijfsjurist” die onder impuls van Eric Jonnaert, voorzitter (1989-1991) van de Belgische Vereniging van Bedrijfsjuristen en reeds met de inbreng van Philippe Marchandise, huidige voorzitter van het Instituut, plaatsvond op 15 november 1990.

Het is de bedoeling met deze reeks de voortgezette opleiding van de bedrijfsjuristen te verzekeren, door hen te informeren over de evolutie in de rechtsdomeinen, die voor het leven van de onderneming belangrijk zijn.

Het nummer dat de bijdragen van de studiedag van 24 oktober 2002 bundelt behandelt ook ditmaal een actueel en voor de praktijk belangrijk thema : de eenzijdige wijziging van het contract. Worden er in de verschillende rechtstakken bressen geslagen in de regel “*pacta sunt servanda*” die één van de meest fundamentele beginselen van ons rechtssysteem uitmaakt ? Zijn de partijen werkelijk gebonden aan de overeenkomst en dit tot het einde ervan ?

Deze reeks die voortdurend aangevuld werd en ook nu door het Instituut wordt uitgebouwd, is omwille van de hoog wetenschappelijke kwaliteit van de bijdragen in actuele en heel gevarieerde domeinen van het recht een handig werkinstrument voor de bedrijfsjurist.

Dankzij de verschillende artikels heeft hij in een oogopslag onmiddellijk een idee van de recente ontwikkelingen en kan hij aan de hand van de in deze reeks opgenomen bijdragen zijn kennis verdiepen. De meeste hiervan bevatten immers ook talrijke verwijzingen naar de meest recente rechtspraak of de recentste rechtsleer met betrekking tot het behandelde onderwerp.

Gezien de variëteit van de thema's mag deze reeks niet ontbreken in de bibliotheek van elke bedrijfsjurist die rechtmatig wenst bij te blijven.

Rechtsleer

De lezer vindt hierna de lijst van de belangrijkste verschenen artikels uit de rechtsleer die betrekking hebben op het beroep van bedrijfsjurist en het beroepsgeheim dat ermee verbonden is.

- A. Benoit-Moury & E. Jacques, *“Bienvenue à l’Institut des juristes d’entreprise”*, J.T., 2000, p. 725 e.v.
- A. Benoit-Moury & N. Thirion, *“Secret professionnel, confidentialité et juriste d’entreprise : la nouvelle donne”*, J.T., 2001, p. 785 e.v.
- A. Benoit-Moury & N. Thirion, *“Beroepsgeheim, confidentialiteit en de bedrijfsjurist : de nieuwe situatie”*, T.R.V., 2002, p. 3 e.v.
- J. Cattaruzza, *“De gevolgen van de nieuwe wet van 1 maart 2000 tot oprichting van een Instituut voor bedrijfsjuristen op de bedrijfsjuristen die in een kredietinstelling werkzaam zijn”*, T. Fin. R., 2002, p. 159 e.v.
- A. Decraene, *“Mon ami le juriste d’entreprise”*, Cahier van de jurist, 2002, p. 49 e.v.
- D. Deschrijver, *“Wet tot oprichting van een Instituut voor bedrijfsjuristen / Loi créant un Institut des juristes d’entreprise, met inleiding door / précédé d’une introduction”* par D. Deschrijver, Cahier van de jurist, 2000, p. 17 e.v.
- D. Deschrijver, *“Van de BVBJ naar het Instituut voor Bedrijfsjuristen - De l’ABJE à l’Institut des juristes d’entreprise”*, Cahier van de jurist, 2001, p. 85 e.v.
- J. du Jardin, *“La place du juriste d’entreprise dans un Etat de droit / De plaats van de bedrijfsjurist in een rechtsstaat”*, Cahier van de jurist, 2001, p. 69 e.v.
- Ph. Marchandise, *“L’entreprise face à une enquête administrative en matière de concurrence. Le rôle du juriste d’entreprise”*, R.D.I.D.C., 1992, p. 305 e.v.
- Ph. Marchandise, *“Les responsabilités du juriste d’entreprise”*, Cahier van de jurist, 1996, p. 49 e.v.
- Ph. Marchandise, *“The Confidentiality of the Company Lawyer, a Privilege? a Duty!, New Liabilities & Challenges for Industry in Europe”*, Bruylant / Kluwer, 1994, p. 173. e.v.
- Ph. Marchandise, *texte de l’allocution prononcée au CCBE, à Dresden, Newsletter ABJE, février 1996.*
- Ph. Marchandise, *“Un nouvel acteur sur la scène juridique belge”*, Cahier van de jurist, 2001, p. 69 e.v.
- Ph. Marchandise, *“La prérogative de confidentialité : domaine, rôle et limite”*, R.D.A.I., 2001, p. 819 e.v.
- Ph. Marchandise, *“La confidentialité des avis émis par les juristes d’entreprise : le point de vue du MEDEF”*, R.D.A.I., 2001, p. 839 e.v.
- N. Maréchal, *“Legal privilege for in-house lawyers. Revisiting AM & S Court case. Consequences towards EC Competition Law and Perspectives”*, Cahier van de jurist, 1996, p.75 e.v.
- J. Tyteca, *“De “onderneming” in de wet van 1 maart 2000 tot oprichting van een Instituut voor bedrijfsjuristen”*, T.R.V., 2001, p. 294 e.v.
- J. Van Caenegem, *“Confidentialiteit van de adviezen van de bedrijfsjurist : legal privilege ingevoerd in het Belgische recht”*, R.W., 2000-2001, p. 1185 e.v.

LE DROIT DES AFFAIRES EN ÉVOLUTION
LA MODIFICATION UNILATÉRALE DU CONTRAT

TENDENSEN IN HET BEDRIJFSRECHT
DE EENZIJDIGE WIJZIGING VAN HET CONTRACT

Nadine DEMOËL • AIMERY DE SCHOUTHEETE
David D'HOOGHE • PAUL ALAIN FORIERS
Sarah GUNTON • Pieter LEPOUTRE
Jules STUYCK • Michèle VANWIJCK-ALEXANDRE

PREFACE • VOORWOORD
PHILIPPE MARCHANDISE

13

JOURNÉE DU JURISTE D'ENTREPRISE - 24.X.2002 DAG VAN DE BEDRIJFSJURIST - 24.X.2002

BRUYLANT **KLUWER**
BRUXELLES ANTWERPEN

Bibliotheek van de bedrijfsjurist

Dit is een eerste reeks van aanbevolen boeken voor de bedrijfsjuristen. Heeft u suggesties ter aanvulling, laat het weten aan het secretariaat van het Instituut.

JURIST IN BEDRIJF.

Bruylant, 1989, 520 p.

€ 111

DE SAMENWERKING TUSSEN ONDERNEMINGEN.

Bruylant & Kluwer, 1993, 520 p.

€ 95

VENNOOTSCHAPPEN WELDRA STRAFBAAR ?

WAT IS DE WEERSLAG OP HET BESTAAN VAN DE ONDERNEMINGEN ?

Bruylant, 1999, 236 p.

€ 50

LA SOCIÉTÉ MOMENTANÉE, TIRÉ A PART DU RÉPERTOIRE NOTARIAL.

D.-B. Floor, Larcier, 2002, 286 p.

€ 136

UN CONFORT SOUS-ESTIMÉ DANS LA CONTRACTUALISATION

DES GROUPES DE SOCIÉTÉS: LA LETTRE DE PATRONAGE.

L. du Jardin, Bruylant, 2002, 330 p.

€ 80

INFORMATICA-RECHT.

M. Taeymans, J. Dumortier, Larcier, 2002, 150 p.

€ 60

ASSOCIATIONS ET FONDATIONS.

F.-X. Dubois, UGA, 2003, 332 p.

€ 52

in de reeks gewijd aan het "CONTRACT" :

HET CONTRACT IN WORDING.

Y. Derains, F. Goffin, B. Hanotiau, J. Herbots, Ph. Marchandise, Ph. Renaudière, Bruylant, 1987, 230 p.

€ 45

HET CONTRACT MET OPEENVOLGENDE PRESTATIES.

L. Cornelis, F. Glansdorff, J. Herbots, Ph. Marchandise, D. Philippe, F. Walschot, Bruylant, 1991, 230 p.

€ 60

DE BEHOORLIJKE BEËINDIGING VAN OVEREENKOMSTEN.

G. Carle, L. Demeyere, P.A. Foriers, P. Jadoul, F. Spanoghe, M.E. Storme, Bruylant, 1993, 285 p.

€ 75

HET CONTRACT EN DE DERDEN. DE EXTERNE GEVOLGEN.

DE DERDE MEDEPLICHTIGHEID.

D. Devos, X. Dieux, I. Peeters, M.E. Storme, D. Van Gerven, N. Verheyden-Jeanmart, Bruylant, 1995, 275 p.

€ 75

ONDERLINGE AFHANKELIJKHEID VAN OVEREENKOMSTEN.

J. Perilleux, V. Van Houtte-Van Poppel, F. Walschot, J. de Garcia, H. Laga, B. Hanotiau, Bruylant, 1997, 198 p.

€ 75

alsook in de reeks "Tendensen in het bedrijfsrecht" :

DEEL 1 : LEEFMILIEU - HANDELSPRAKTIJKEN - VENNOOTSCHAPPEN - MEDEDINGING.

H. Bocken, J. Bourgeois, A. De Caluwé, P. De Vroede, K. Geens, G. Lancel, L. Lavrysen, W. Vanderhaeghe, P. Van Ommeslaghe,

Bruylant & Kluwer, 1994, 195 p.

€ 35

DEEL 2 : LEEFMILIEU - VENNOOTSCHAPPEN - FISCAAL EN SOCIAAL RECHT.

T. Claeys, J.-L. Duplat, J.-P. Hannequart, A. Janssens de Bisthoven, J. Malherbe,
Ph. Marchandise, M. Pirlet, Bruylant & Kluwer, 1991, 220 p. € 35

DEEL 3 : VENNOOTSCHAPPEN - NIEUWE TECHNOLOGIEËN - BANKRECHT - MEDEDINGING.

A. Benoit-Moury, P. de Lhoneux, M. Delierneux, M. Flamée, G. Keutgen,
J. Wouters, Bruylant & Kluwer, 1992, 388 p. € 35

DEEL 4 : DE AGENTUUROVEREENKOMST - OPENBARE DIENSTEN - VERZEKERINGEN SECRETARIAAT GENERAAL.

H. Claassens, R.O. Dalcq, J.-P. Fierens, D. Michel, B. Nyssen, Y. Pouillet,
F. Vincke, F. Walschot, Bruylant & Kluwer, 1993, 210 p. € 35

DEEL 5 : NEW LIABILITIES & CHALLENGES FOR INDUSTRY IN EUROPE.

S. Blackmer, D. Bothe, J.-M. Devos, B. Feudner, J. Flynn, A. Hellebuyck,
Ph. Marchandise, Y. Merchiers, G.J. Niezen, Bruylant & Kluwer, 1994, 195 p. € 35

DEEL 6 : STRAFRECHT IN HET BEDRIJFSLEVEN.

F. De Bauw, K. Geens, M. Honinckx, D. Matray, A. Roef, M. Rozie, J. Spreutels, E. Staudt,
W. Van Eeckhoutte, R. Verstraeten, Bruylant & Kluwer, 1996, 242 p. € 70

DEEL 7 : DE JURIST EN DE INFORMATICA INVASIE.

G. Ballon, B. De Schutter, J. Dubaere, Y. Pouillet, A. Strowel,
J.-P. Triaille, Bruylant & Kluwer, 1996, 242 p. € 55

DEEL 8 : HET BEDRIJF EN ZIJN KLANT : EEN CONSTRUCTIEF PARTNERSHIP.

Th. Bourgoignie, A. Carette, S. Claeys, Ph. Péters, D. Philippe, D. Struyven,
J. Stuyck, L. Van Nieuwenhove, Bruylant & Kluwer, 1997, 282 p. € 60

DEEL 9 : DE JURIST IN DE ONDERHANDELING.

L. Demeyere, P. Goblet, A. Haelterman, M.-Gh. Henuset, S. Houx,
Ph. Marchandise, D. Van Poucke, Bruylant & Kluwer, 1998, 150 p. € 40

DEEL 10 : DE ELECTRONISCHE HANDEL.

L. Cornelis, P. Goethals, S. De Keyser, A. Strowel, F. de Visscher, S. Louveaux,
P. Van Eecke, S. Reynders, Bruylant & Kluwer, 1999, 295 p. € 68

DEEL 11 : ONDERZOEK EN PRODUKTONTWIKKELING.

D. Philippe, J.-F. Bellis, J.-L. Fagnart, H. Boularbah, F. Walschot,
D. Kaesmacher, Bruylant & Kluwer, 2000, 219 p. € 58

DEEL 12 : DE AANSPRAKELIJKHEID VAN DE ONDERNEMING.

L. Cornelis, I. Claeys, J.-F. Terlinden, M. van der Haegen,
Bruylant & Kluwer, 2001, 153 p. € 49

DEEL 13 : DE EENZIJDIGE WIJZIGING VAN HET CONTRACT.

P. A. Foriers, A. de Schoutheete, D. D'Hooghe, P. Lepoutre, J. Stuyck, N. Denoël,
M. Vanwijck-Alexandre, S. Gunton, Bruylant & Kluwer, moet nog verschijnen.

Deze werken kunnen *per fax* besteld worden bij het Instituut voor bedrijfsjuristen op het nummer 32 (0)2 502 65 70. De betaling gebeurt per overschrijving op het rekeningnummer 310-1276989-70 van het Instituut met vermelding "boek besteld per fax van (datum)".

4. VORMING

Lunchdebatten van het IBJ

Teneinde aan zijn wettelijke opdracht van opleiding van zijn leden in juridische zaken te beantwoorden, heeft het Instituut een *jaarprogramma opgestart van tien thema-lunchdebatten* die elke derde dinsdag van de maand plaatsvinden van 12 u tot 14 u.

Het gaat om eminente sprekers die actuele juridische onderwerpen behandelen waarmee de leden in de dagelijkse praktijk te maken hebben, en waarvan een deel in samenwerking met advocatenkantoren wordt georganiseerd.

In het algemeen belangen deze Lunchdebatten alle bedrijfsjuristen aan die ermee begaan zijn concrete antwoorden te vinden en uit te wisselen op de vragen die zich stellen in de uitoefening van hun huidige of toekomstige beroepsactiviteit.

Elk Lunchdebat behandelt een ander onderwerp dat betrekking heeft op de juridische problematiek van de ondernemingen. Bij deze gelegenheid kunnen de deelnemers niet alleen kennis nemen van een bepaald juridisch onderwerp of hun kennis actualiseren, maar eveneens de *andere leden van het Instituut ontmoeten*, om alzo met hen hun ervaring en kennis te delen.

De Lunchdebatten zijn bedoeld voor alle leden die in orde zijn met al hun betalingen aan het IBJ.

In 2002 werden vier Lunchdebatten georganiseerd :

Lunchdebat van het IBJ nr. 1 : dinsdag 17 september 2002

“Recht en onderhandelings technieken”

Philippe Marchandise en Professor Leo Goovaerts.

Lunchdebat van het IBJ nr. 2 : dinsdag 15 oktober 2002

“Company lawyers in a competition dawnraid - A survival guide”

in samenwerking met Linklaters De Bandt.

Lunchdebat van het IBJ nr. 3 : dinsdag 19 november 2002

“Overheidsopdrachten en andere vormen van publiek/privé samenwerkingsverband”

in samenwerking met Allen & Overy.

Lunchdebat van het IBJ nr. 4 : dinsdag 17 december 2002

“Les assurances de la responsabilité civile de l'entreprise : RC exploitation et RC après livraison”

in samenwerking met Janson Baugniet.

Gezien het grote succes van deze Lunchdebatten, zullen deze vanaf 2004 niet alleen in Brussel, maar ook in Antwerpen, Kortrijk, Gent of op andere plaatsen worden georganiseerd. Indien u geïnteresseerd bent om dergelijk partnership met het Instituut te organiseren in 2004, neem dan contact op met Anne De Wolf, verantwoordelijke voor het project. (e-mail : info@ibj.be - tel. : 32 (0)2 512 74 33 - fax : 32 (0)2 502 65 70).

Eerste residentieel seminarie

De juridische functie in het bedrijf

Op 5 en 6 juni 2002 organiseerde het Instituut zijn eerste residentieel seminarie te Knokke.

Er waren uitstekende presentaties (resultaat van reflectie van de voorbereidende groepen die drie tot vier keer bijeengekomen zijn voor het seminarie), talrijke discussies rijk aan ideeën, en meer nog, vragen en uitwisselingen in een klimaat van luisterbereidheid, vriendschap en collegialiteit.

Het eerste aangesneden onderwerp was *de confidentialiteit en het beroepsgeheim*. Het gaat over een nieuw en essentieel aspect van ons beroep. Om de naleving van deze confidentialiteit (cfr. supra) te verzekeren, werden praktische aanbevelingen voorgesteld en besproken. Allen erkenden unaniem het belang om in dit verband *systematisch* de hoedanigheid van *bedrijfsjurist* aan de naam van de adviesverlener toe te voegen.

Meer theoretisch was het tweede thema *de vorming van de bedrijfsjurist*. Het gaat hier trouwens over één van de wettelijke taken van het IBJ, namelijk te zorgen voor een aangepaste vorming van zijn leden.

Derde behandelde thema : *mission statement*. Op de vaak gestelde vraag : “Wat is de toegevoegde waarde van de bedrijfsjurist ?”, geeft de beschrijving van de doelstellingen van de juridische functie een antwoord.

Het *legal management* omvat “alles wat men niet aan de universiteit kan leren”.

Naast organisatorische kwaliteiten zijn voor de bedrijfsjurist vooral menselijke kwaliteiten doorslaggevend, want deze liggen aan de basis van het vertrouwen dat de bedrijfsjurist inboezemt ten opzichte van het management van de onderneming.

Tenslotte werden de meer specifieke problemen van de “*solo-juristen*” bestudeerd door diegenen die alleen zijn in hun bedrijf en die in het algemeen slechts over een beperkt budget beschikken om te (over)leven.

Het residentieel seminarie was een groot succes. Op 13 en 14 mei 2003 zal een nieuw residentieel seminarie plaatsvinden, ditmaal in Wépion, met als thema : de uitdagingen van de juridische functie in het bedrijf.

Wetenschappelijke studiedag

Pacta sunt servanda

In het kader van zijn wettelijke taak om de opleiding van zijn leden te verzekeren heeft het Instituut op 24 oktober 2002 zijn tweede jaarlijkse studiedag - de *Dag van de bedrijfsjurist* - georganiseerd. Het thema was de eenzijdige wijziging van het contract of meer prozaïsch, de mogelijkheid een contract alleen te wijzigen en dit, ondanks het onaantastbare principe “*pacta sunt servanda*” (artikel 1134 van het Burgerlijk Wetboek).

Is dit basisprincipe dat ingeburgerd werd door de Code Napoléon in 1804 en dat tot op vandaag nog van toepassing is, wel echt absoluut? Zijn de partijen werkelijk met handen en voeten gebonden aan de letter en de geest van de overeenkomst? Is het in sommige gevallen niet mogelijk om hiervan af te wijken of eenzijdig één of andere clause van het contract te wijzigen?

Deze problematiek werd vanuit verschillende hoeken bestudeerd: sociaal recht, verzekeringsrecht, openbare aanbestedingen, toetredingscontracten met publieke ondernemingen en distributiecontracten. Er werd eveneens ingegaan op de vraag hoe te anticiperen op een vermoedelijke niet-naleving - *anticipatory breach* - van de medecontractant. Bovendien heeft een Engels jurist ons systeem vergeleken met het Angelsaksische recht.

Specialisten van hoog niveau, die verschillende beroepen op het gebied van het recht uitoefenen - universiteitsprofessoren, bedrijfsjuristen en advocaten - namen het woord voor een publiek van meer dan 225 personen waaronder ook talrijke magistraten.

Trouw aan de traditie van de Dagen van de bedrijfsjurist, sedert meer dan twaalf jaar in het leven geroepen door de Belgische Vereniging van Bedrijfsjuristen, zullen de geschreven bijdragen van de sprekers gepubliceerd worden in een boek van *Tendensen in het bedrijfsrecht / Le droit des affaires en évolution* dat gratis aan de deelnemers zal overgemaakt worden.

Practice groups : uitwisseling van informatie en ervaring door informele contacten

Een *practice group* is een forum waar leden van het IBJ ervaring en praktijkgevallen rond een bepaald thema openlijk met elkaar kunnen bespreken. Een *practice group* "Legal management" werd vorige lente opgestart en is reeds driemaal bijeengekomen. Binnen deze *practice group* worden materies besproken die betrekking hebben op het beheer van een juridische dienst en op het invoeren en opvolgen van systemen of procedures binnen een vennootschap met het oog op de naleving van haar juridische verplichtingen en het inperken van risico's.

5. ADVIES VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE

De wet draagt het Instituut als taak op "adviezen te geven over materies die tot zijn bevoegdheid behoren, hetzij op eigen initiatief, hetzij op aanvraag van overheidsinstanties of van openbare of particuliere instellingen".

Zo heeft de raad een ontwerp van tuchtreglement voorbereid dat op 28 februari 2002 ter bespreking werd voorgelegd aan de leden van de tucht- en beroepscommissie.

Het voorontwerp van koninklijk besluit houdende het tuchtreglement werd vervolgens goedgekeurd door de raad van 13 juni 2002 en overgemaakt aan de minister van Justitie. Eind december 2002 werd het voorontwerp teruggestuurd naar het Instituut met enkele bemerkings van de vertegenwoordiger van de minister. De tekst is door de minister voor advies overgemaakt aan de Raad van State. De definitieve tekst van het tuchtreglement zou dus in de komende maanden het voorwerp moeten uitmaken van een koninklijk besluit dat in het Belgisch Staatsblad zal gepubliceerd worden.

6. WETENSCHAPPELIJKE PRIJS VAN HET INSTITUUT VOOR BEDRIJFSJURISTEN - DE TERUGKEER NAAR DE TRADITIE

Het Instituut voor bedrijfsjuristen wil een traditie van de Belgische Vereniging van Bedrijfsjuristen voortzetten en om de twee jaar een wetenschappelijke prijs toekennen.

Het is de bedoeling met deze prijs een studie of op de praktijk gerichte publicatie te belonen, die een onderwerp uit het ondernemingsrecht of de rol van de bedrijfsjurist behandelt.

Het Instituut wil de bedrijfsjuristen belonen die door hun publicatie hun beroep en hun activiteiten in de kijker zetten.

De prijs is een geldsom van € 1000 en, tenzij de studie reeds gepubliceerd werd, haar publicatie in de reeks *“Tendensen in het bedrijfsrecht / Le droit des affaires en évolution”*.

De prijs zal voor de eerste maal worden toegekend in 2003.

7. WEBSITE

Onder de dynamische impuls van Hélène Vandewalle werd de website van het Instituut herzien en aanzienlijk uitgewerkt, met als doel *on-line* informatie elektronisch ter beschikking te stellen. Deze website verleent voortaan niet alleen informatie over het Instituut, maar ook nuttige juridische informatie voor de leden. Hij werd zo opgevat dat hij de nodige architectuur bevat teneinde te kunnen evolueren, naarmate de dienstverlening naar de leden zal toenemen.

Een Intranet werd gecreëerd dat enkel toegankelijk is voor de leden. Elkeen kreeg alsdusdanig een paswoord en login. Via dit Intranet kan bepaalde informatie snel en vlot aan de leden worden bezorgd, met betrekking tot activiteiten, publicaties, enz...

Het is ook de bedoeling om zoveel mogelijk elektronisch te kunnen corresponderen met en onder de leden. Op die manier kan het Intranet evolueren in functie van de actualiteit en van de behoeften van het beroep van bedrijfsjurist.

Een *ad hoc* commissie “website” (Anne De Wolf, Dominique Golsong, Cathérine Hebbelynck, Sylvie Naessens en Hélène Vandewalle) verzekert de regelmatige bijwerking van de website.

8. CONTACTEN MET ANDERE BEROEPEN

Aanstelling van de voorzitter, in hoedanigheid van expert, door de CREF

De voorzitter van het Instituut werd aangesteld in 2002 door de Raad der Rectoren van de universiteiten van de Franse Gemeenschap (CREF), in hoedanigheid van expert, vertegenwoordiger van het beroep, om deel te nemen aan een college van experts, onder het voorzitterschap van emeritus procureur-generaal bij het Hof van Cassatie, Ernest Krings. Het college van zes experts heeft als opdracht een kwaliteitsaudit uit te voeren van de rechtsfaculteiten van de vijf Franstalige universiteiten van het land.

Deze aanstelling is een eer die afstraalt op het beroep van bedrijfsjurist in zijn geheel. Het legt de nadruk op de *onvermijdelijke* plaats die de bedrijfsjuristen voortaan in het Belgische juridische landschap innemen. Het onderstreept tevens het belang dat de rechtsfaculteiten hechten aan een opleiding die hun rechtsstudenten *eveneens* oriënteert naar de juridische beroepen uitgeoefend in een onderneming, naast de meer traditionele beroepen zoals de gerechtelijke beroepen.

Andere contacten

Diverse contacten worden verdergezet met de balie om de overeenkomsten te hernieuwen, die voorheen werden afgesloten tussen de Belgische Vereniging van Bedrijfsjuristen en verschillende

balies (die 40% van de advocaten vertegenwoordigen) betreffende de stage en confidentialiteit tussen bedrijfsjuristen en advocaten.

Op de tweede wetenschappelijke studiedag werd het Instituut vereerd met de aanwezigheid van talrijke magistraten, die naast de bedrijfsjuristen en advocaten hebben blijk gegeven van hun belangstelling voor de werkzaamheden van het Instituut.

Het Instituut heeft ook heel wat contacten met de universiteiten. Bedrijfsjuristen stellen regelmatig hun beroep voor aan laatstejaarsstudenten in de rechten van de verschillende universiteiten van het land. Deze bedrijfsjuristen maken samen met andere juridische beroepen eveneens deel uit van de adviesraad voor postuniversitaire vorming in Gent (*Gandaius*) en Antwerpen (*Centrum voor Beroepsvervolmaking*).

Tenslotte wordt de voorzitter regelmatig uitgenodigd om een uiteenzetting te geven over de wet van 1 maart 2000 tot oprichting van het Instituut voor bedrijfsjuristen en het beroep van bedrijfsjurist. Zo werd hij uitgenodigd door de "Association Française des Juristes d'Entreprise" (AFJE) in Parijs en door de sectie "Nord-Pas de Calais" van de AFJE, de "Association du Management", enz... Het Instituut was tevens vertegenwoordigd bij de academische zitting van de ordes van de balie, het notariaat en andere Instituten.

Enquête over de honoraria van advocaten

Trends/tendances heeft een enquête uitgevoerd over de honoraria van advocaten. Deze enquête werd beantwoord door zeer veel leden van het Instituut en was echt geslaagd. Zij werd gepubliceerd in Trends/tendances nr. 49 van 5 december 2002.

9. REGIONALE AFDELINGEN

Onder coördinatie van Ferdi Spanoghe, bedrijfsjurist SGS, vonden in 2002 volgende activiteiten plaats voor de regionale afdeling Antwerpen-Limburg.

Op 8 mei 2002 zorgde gastheer-bedrijfsjurist Ludo Veuchelen ervoor dat wij konden deelnemen aan het 50-jarig bestaan van het *Studiecentrum voor Kernenergie (SCK) te Mol*.

In een prachtige, bosrijke omgeving schetste hij op boeiende wijze, mede door de inbreng van enkele toekomstige doctorandi waarvoor collega Veuchelen als mentor optreedt, de specifieke rol van de bedrijfsjurist in "Den Atoom". Een prachtige tentoonstelling toonde de oude maar nog steeds zeer elegante "dame" van de nucleaire sector in de Kempen in volle glorie !

Dat onze Antwerps-Limburgse afdeling "kerngezond" is bewees ook de tweede bijeenkomst op 22 november 2002. Ditmaal fungeerde collega Luc Baetens, bedrijfsjurist van Emmaüs VZW, als perfecte gastheer.

Zo waren we te gast in het *Algemeen Ziekenhuis Sint Maarten te Duffel* en... iedereen voelde zich bijzonder goed in deze ziekenhuisomgeving die - achter de schermen - véél meer te bieden heeft dan wat men ook maar kan vermoeden. Ook hier konden weerom vele collega's bedrijfsjuristen luisteren naar het verhaal van een sterk geëngageerd bedrijfsjurist in een zeer specifieke omgeving.

Telkenmale werd zo'n bijeenkomst afgesloten met een diner waarbij heel wat nuttige informatie in het kader van ons beroep wordt uitgewisseld. Tevens worden de banden tussen de

collega's op een aangename wijze versterkt, wat tenslotte ook de bedoeling is van deze bijeenkomsten.

10. UITSTRALING VAN HET INSTITUUT IN HET BUITENLAND

Naast de aanwezigheid en de belangrijkste rol van het Instituut in het kader van de European Company Lawyers Association (ECLA) (zie verder), wordt de voorzitter van het IBJ geregeld in het buitenland uitgenodigd om er het Instituut voor bedrijfsjuristen voor te stellen.

Dit was met name het geval in Frankrijk tijdens een seminarie dat gewijd was aan de confidentialiteit van de adviezen van de bedrijfsjurist.* Ook tijdens de algemene vergadering van de "Association Française des Juristes d'Entreprise" waar de minister van Justitie Dominique Perben aanwezig was, hield de voorzitter in december 2002 een toespraak. Hij gaf een uiteenzetting over de argumenten die pleiten voor de erkenning van de confidentialiteit voor de bedrijfsjuristen in Frankrijk.

Meer naar het oosten toe werd de voorzitter in Praag en Sofia als "guestspeaker" uitgenodigd. Bij deze gelegenheid had hij het voorrecht te kunnen deelnemen aan de werkzaamheden van de bedrijfsjuristen van deze twee landen. Daar werden wetsvoorstellen ingediend die streven naar de erkenning van een wettelijk kader.

11. ECLA (EUROPEAN COMPANY LAWYERS ASSOCIATION)

Naast de voorzitter die het Instituut op de tweejaarlijkse vergaderingen van ECLA vertegenwoordigt, zijn onze raadsleden Jettie van Caenegem en Didier Pissoort, en onze collega's Françoise Sweerts en Nicole Maréchal nog steeds actief op het niveau van ECLA. In 2002 gingen de vergaderingen door in Amsterdam (4 en 5 april 2002) en in Berlijn (3 en 4 oktober 2002).

Terwijl de activiteit van ECLA op het domein van het *Legal Privilege* vrij beperkt is gebleven, gelet op de stand van het Europees wetgevend werk, is ECLA zeer actief geweest in 2002 in de contacten met bedrijfsjuristen in de EU toetredingslanden teneinde hen bij te staan bij de oprichting van bedrijfsjuristenverenigingen en de erkenning van het beroep, waarbij België als voorbeeld dient.

Naar aanleiding van de jaarlijkse bijeenkomst 2002 van ECLA op 14-15 november 2002, heeft Anne De Wolf een uiteenzetting gegeven over : "Het voorbeeld van België : het Belgisch Instituut voor bedrijfsjuristen". De bedrijfsjuristen genieten van de confidentialiteit van de adviezen aan hun werkgever, in dezelfde mate als de adviezen die de advocaten aan hun cliënten geven. België is hier koploper in Europa en zelfs op het continent.

ECLA organiseert ook regelmatig Europese congressen en het volgende vindt plaats in september 2003 te Edinburgh (Schotland) met als onderwerp "*IP rights as a Business and Legal Tool*".

ECLA is voortdurend op zoek naar mensen die zich internationaal willen engageren. De leden die geïnteresseerd zijn, kunnen contact opnemen met Jettie Van Caenegem. (e-mail : jettie.vancaenegem@ucb-group.com).

* De tekst van de toespraak van de voorzitter werd gepubliceerd in la Revue du Droit des Affaires Internationales, n°7, 2001, p.873

TUCHTCOMMISSIE EN BEROEPSCOMMISSIE

De wet van 1 maart 2000 beschrijft uitvoerig de inrichting en de bevoegdheid van de tuchtcommissie en beroepscommissie. Elk van deze commissies (Nederlandstalige kamer en Franstalige Kamer) is samengesteld uit magistraten en bedrijfsjuristen. Een magistraat zetelt als voorzitter. De namen van de magistraten die zetelen in de tucht- en beroepscommissie werden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 25 januari 2002. Op 28 februari 2002 werden de tucht- en beroepscommissies van het Instituut officieel geïnstalleerd.

De tuchtcommissie is in eerste instantie bevoegd voor zaken van beroepstucht. De beroepscommissie is bevoegd voor zaken van beroepstucht in hoger beroep alsook voor betwistingen van de beslissingen van de raad tot weigering van inschrijving op de ledenlijst.

In 2002 onderzocht de beroepscommissie (Franstalige kamer) het beroep ingesteld door een persoon die wenste lid te worden van het Instituut, tegen de beslissing van de raad die had geweigerd, na de persoon te hebben gehoord, om hem in te schrijven op de ledenlijst. Bij beslissing van 25 juni 2002 bevestigde de beroepscommissie de beslissing van de raad van het Instituut.

Een ander beroep werd ingesteld door een ander persoon, op dezelfde grond, maar deze laatste heeft afstand gedaan van zijn beroep terwijl de zaak hangende was.

TUCHTCOMMISSIE

Nederlandstalige kamer

voorzitter :

E. Vanderhaeghen, beslagrechter in de rechtbank van eerste aanleg te Turnhout

leden :

O. Claes, bedrijfsjurist

P. Vanrietvelde, bedrijfsjurist

plaatsvervangende leden :

S. Demeyer, ondervoorzitter in de rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde

A. Ruyffelaere, bedrijfsjurist

J. Michielsens, bedrijfsjurist

Franstalige kamer

voorzitter :

A. Vanlerberghe, rechter in de rechtbank van eerste aanleg te Nijvel

leden :

A. del Marmol, bedrijfsjurist

P.-F. Toussaint, bedrijfsjurist

plaatsvervangende leden :

A. Déome, rechter in de rechtbank van eerste aanleg te Aarlen

J.-C. André-Dumont, bedrijfsjurist

R. Gyselincq, bedrijfsjurist

BEROEPSCOMMISSIE

Nederlandstalige kamer

voorzitter :

P. Buyle, raadsheer in het hof van beroep te Antwerpen

magistraten :

A. Lysens, voorzitter van de rechtbank van koophandel te Tongeren

M. Vantomme, rechter in de arbeidsrechtbank te Brussel

leden :

M. Taeymans, bedrijfsjurist

D. Vandeputte, bedrijfsjurist

plaatsvervangende leden :

P. De Baets, raadsheer in het hof van beroep te Antwerpen
 H. Huygens, rechter in de rechtbank van koophandel te Dendermonde
 J. De Maeseneer, rechter in de arbeidsrechtbank te Dendermonde
 L. Baetens, bedrijfsjurist

*Franstalige kamer**voorzitter :*

P. De Dobbeleer, raadsheer in het hof van beroep te Brussel

magistraten :

M. Pâris, rechter in de rechtbank van koophandel te Brussel
 Ch. Clément, ondervoorzitter in de arbeidsrechtbank te Brussel

leden :

F. Sweerts, bedrijfsjurist
 J. Levy-Morelle, bedrijfsjurist

plaatsvervangende leden :

J. Nys, ere-kamervoorzitter in het hof van beroep te Brussel
 A. De Potter, rechter in de rechtbank van koophandel te Nijvel
 J. Gaudy, rechter in de arbeidsrechtbanken te Aarlen, te Marche-en-Famenne en te Neufchâteau
 M.-H. Leurquin, bedrijfsjurist
 P.-H. de Visscher, bedrijfsjurist

BUDGET EN LIDMAATSCHAPSBIJDRAGEN

De financiële resultaten voor het tweede boekjaar van het Instituut zijn beïnvloed, zoals te verwachten, door de onvermijdelijke vaste kosten op het moment van de oprichting van het Instituut en de afwezigheid van elke subsidie.

Het opstarten van het Instituut bracht inderdaad noodzakelijke basisinvesteringen met zich mee (inrichting van de kantoren, informaticakosten voor hardware en software, uitstekend boekhoudkundig programma, website met Intranet, het zoeken naar geschikt personeel, ...) die specifiek zijn en die zich niet opnieuw zouden mogen voordoen.

De lidmaatschapsbijdragen voor het jaar 2002 bedragen € 172.236. De inkomsten, lidmaatschapsbijdragen inbegrepen, bedragen € 275.889,81. Het eerste jaar van zijn bestaan had het Instituut bewust de lidmaatschapsbijdragen beperkt tot € 200 per lid. Voor 2002 en 2003 werd de lidmaatschapsbijdrage op kruissnelheid gebracht, nl. € 215 per lid, terwijl het gemiddelde niveau van de lidmaatschapsbijdrage van gelijkaardige organisaties aanzienlijk hoger ligt. Voor 2004 zal de lidmaatschapsbijdrage, rekening houdend met de index, op een evenwichtiger niveau van € 225 per lid worden gebracht.

De totale uitgaven bedragen € 304.722,74 en hebben betrekking op meerdere activiteiten. De voornaamste uitgaven betreffen in het bijzonder de personeelskosten, de kosten verbonden aan de organisatie van de studiedag, administratiekosten van het Instituut (secretariaat), en werkings- en informaticakosten.

In zijn geheel is er voor het jaar 2002 een verlies van € 28.832,93. Er zal voorgesteld worden aan de algemene vergadering van 12 juni 2003 om het over te dragen naar het volgend boekjaar. Een evenwicht tussen de inkomsten en de uitgaven blijft de financiële prioriteit voor het Instituut. Er wordt verwacht dat dit evenwicht zal bereikt zijn eind 2003, en zelfs eind 2004 ten laatste, in de mate dat het voorgestelde budget wordt aangenomen en strikt wordt gehandhaafd.

Verantwoordelijke uitgever :
 Anne De Wolf c/o IBJ
 Stuiversstraat, 8
 1000 Brussel

AUTOMOBIELONTWERPER

RENAULT MEGANE

Met een maximale score van 5 sterren tijdens de crashtests van Euro NCAP, is de Nieuwe Mégane de veiligste wagen in zijn categorie. Klik, kies en droom weg via www.renault.be

EEN ONWEERSTAANBARE AANTREKKINGSKRACHT.

De Nieuwe Mégane.
Een veiligheidsniveau nooit eerder bereikt op aarde.

www.publiteis.be

RENAULT
VERBODEN

GEEF VOORRANG AAN VEILIGHEID.

Gemiddeld verbruik (l/100 km): Benzine van 6,8 tot 8,4 – Diesel van 4,6 tot 5,4. CO₂-uitstoot (g/km): Benzine van 162 tot 201 – Diesel van 120 tot 144.